

Розвиток самоорганізаційних навичок студентства як сучасний напрям виховної роботи

В.П.РЕШЕТИЛО, д-р екон. наук

Харківська національна академія міського господарства

У сучасних умовах проблема виховання студентської молоді не лише загострилася, але й перебуває в стані невизначеності. Наростаючі економічні труднощі, що не полишають країну в останні роки, призвели до втрати молоддю моральних орієнтирів, відповідальності за результати навчання, в кінцевому рахунку – до розуміння своєї життєвої місії. З іншої сторони, сьогодні виробництву потрібен якісно новий фахівець – ініціативний, творчий, підприємливий, який вміє працювати з людьми, приймати оптимальні рішення у найскладніших ситуаціях, ефективно організовувати роботу підприємства з будь-якою формою власності. Всі ці навички повинні бути сформовані в процесі навчання у вузі, а їх формування неможливе без впровадження системи самоорганізації у студентських колективах.

Самоорганізованим слід уважати студентський колектив (групу, курс, гуртожиток, факультет), що самостійно здійснює функції планування та управління своєю діяльністю, а також стимулювання членів колективу. Організація життєдіяльності студентських колективів на засадах самоорганізації має на меті:

- поліпшення умов для формування та розвитку колективів як груп людей, що мають спільну мету, підпорядковують особисті цілі суспільним, виконують необхідні функції для досягнення своєї мети;
- сприяння формуванню у студентів навичок та досвіду колективного прийняття рішень, організаторської роботи, розвитку в них ініціативи та активності шляхом залучення їх до участі у вирішенні широкого кола питань планування, управління та стимулювання студентського колективу;
- розширення бази виховної практики студентів для перетворення знань про норми поведінки у тверді переконання, в позитивні особисті якості;
- виховання у студентів почуття любові до навчального закладу та гордості за свою професію.

Для реалізації зазначених завдань необхідно покращити роботу органів студентської самоорганізації: рад груп, рад курсів, студентських рад факультетів, студентських рад гуртожитків, поновити практику визначення кращої групи та кращого курсу факультету.

У творчому функціонуванні органів студентського самоуправління велика роль належить наставнику. Вплив останнього на колектив

студентської групи буде високим лише тоді, коли він буде підготовлений не лише як спеціаліст, але і як педагог. Успіх виховної роботи наставника значною мірою залежить від його уміння дотримуватися педагогічного такту. Характерними його рисами повинні бути вимогливість без приниження гідності студента, простота спілкування без панібратства, принципіальність та наполегливість, увага та турбота без підкреслювання, довіра до студентів без потурання, скромність тощо.

Надання студентським колективам функцій самоорганізації є однією з важливих форм стимулювання колективів до поліпшення показників діяльності і обов'язково мусить ґрунтуватися на принципах зворотного зв'язку: чим кращі показники успішності, творчої, наукової, суспільної діяльності студентів, тим більше функцій самоорганізації надається даному колективу. Таке управління рівнем самоорганізації студентських колективів дозволяє послідовно, з урахуванням стану конкретних колективів піднімати їх від простих до більш складних функцій самоорганізації, самоуправління, самоконтролю та потягу до самовдосконалення.

Шлях формування особистості – це певний виховний поштовх до самостійної роботи інтелекту, до пошуку життєвих істин, до становлення власного характеру студента. Необхідними умовами цього є створення в навчальному колективі атмосфери доброзичливості, взаємної довіри, яка сприятиме вільному прояву особистих якостей студентів.